

BEZOEKADRES Piet Mondriaanlaan 50 | 52 3812 GV Amersfoort | POSTADRES Postbus 830 3800 AV Amersfoort
TELEFOON 033 460 8900 FAX 033 460 8999 info@ggz nederland.nl www.ggz nederland.nl
KVK 40483580 ING-BANK 68.72.11.808 POSTBANK 3531353

Aan de Staatssecretaris van Justitie
Mevrouw mr. N. Albayrak
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Datum	Bijlage(n)
12 december 2008	-
Contactpersoon	Doorkiesnummer
mr. R. Ph. Gerzon	-
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Dir/bbgn/ierr/113446/2008	
Onderwerp	
wetsvoorstel forensische zorg	

Geachte mevrouw Albayrak,

Het bestuurlijk overleg dat GGZ Nederland met u op 17 december aanstaande voert zal in hoofdzaak gaan over het voorstel van wet Forensische Zorg. GGZ Nederland neemt kennis van uw voornemens met betrekking tot de regeling van zogenaamde institutionele bevoegdheden.

GGZ Nederland onderschrijft de noodzaak dat de forensische zorg in een wettelijk kader verankerd wordt. Uw wens in dat kader te beschikken over garanties is begrijpelijk. Tegelijkertijd heeft GGZ Nederland bezwaren tegen essentiële institutionele bevoegdheden die de minister van Justitie zich toeëigent, dit tegen de achtergrond van het inkoopmodel en het privaatrechtelijke karakter van de instellingen die ter beschikking gestelden verplegen.

GGZ Nederland heeft zich medio 2007 neergelegd bij een vergelijk over de benoeming van één lid van de Raad van Toezicht. Dit lid van de Raad van Toezicht zou de minister van Justitie desgevraagd moeten informeren over de toepassing van de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden (Bvt) binnen de instelling. Dus: met ruggespraak, maar zonder last. Daarmee is de informatievoorziening naar de minister vanuit de Raad van Toezicht ook gegarandeerd.

Het voorstel van wet bevat een aanzienlijke verdere uitbreiding van de bevoegdheden van de minister, waarmee GGZ Nederland moeite heeft.

GGZ Nederland licht haar bezwaren hieronder toe.

wetsvoorstel

1. *beheer en hoofd van de instelling (art 3.3 lid 3 t/m 6)*

"Het beheer van een private instelling berust bij het hoofd van de instelling, die als zodanig door het bestuur wordt benoemd."

In de optiek van GGZ Nederland dient het beheer van de instelling te berusten bij de Raad van Bestuur van een Stichting. De Raad van Bestuur wordt benoemd door de Raad van Toezicht. De Raad van Bestuur kan een functionaris (directeur of hoofd) mandateren met betrekking tot beheer en de dagelijkse leiding, maar uiteindelijk blijft de Raad van Bestuur eindverantwoordelijk en ziet de Raad van Toezicht toe op die eindverantwoordelijkheid. De Raad van Bestuur kan, in zijn hoedanigheid als orgaan belast met wettelijke taken, zoals genoemd in de Bvt, vervangers benoemen (lid 4), maar deze zijn ons inziens uitsluitend plaatsvervangend bevoegd de in de Bvt voorbehouden beslissingen te nemen.

Zou de Raad van Bestuur een hoofd van de instelling en/of een plaatsvervanger, niet zelf lid van de Raad van Bestuur, benoemen en belasten met het beheer, die van u aanwijzingen kunnen ontvangen, op grond van de bevoegdheid zoals genoemd in lid 5, dan treedt u in de bevoegdheid van de Raad van Bestuur. Het gaat immers om medewerkers, die in hiërarchische zin ondergeschikt zijn aan de Raad van Bestuur. Vooralsnog zouden u zich moeten wenden tot de Raad van Bestuur, omdat anders het hoofd van de instelling in een onmogelijke positie wordt geplaatst ("twee meesters dienen").

Zo wordt gesteld in lid 6 dat u het hoofd van de instelling kunt schorsen, dan wel kunt voordragen voor ontslag, waarbij het overigens de vraag is aan wie. Zo lijkt het dat onder genoemde condities de (verantwoordelijkheden van) Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht terzijde worden geschoven en u een medewerker van de Stichting zou schorsen of ontslaan zonder de rechtsgeldige arbeidsovereenkomst en de daarin genoemde werkgeversverplichtingen in acht te nemen.

GGZ Nederland beschouwt een en ander als een onbegaanbare weg, die binnen de instellingen tot grote problemen zal leiden.

In de praktijk van de afgelopen jaren, waarbij uw ingrijpen op grond van ernstige incidenten en verwijtbare fouten gewenst en aan de orde was, stelde u zich in verbinding met de Raad van Toezicht en werd deze Raad in overweging gegeven de nodige maatregelen te nemen. GGZ Nederland acht dit de enige juiste weg. Een Raad van Toezicht, geconfronteerd met een Raad van Bestuur die door u gegeven aanwijzingen ten aanzien van de krachtens de wet gestelde bepalingen met betrekking tot ter beschikking gestelden onvoldoende naleeft, dient uw verzoek om maatregelen te nemen en zo nodig in te grijpen zeer ernstig in overweging te nemen en dienaangaande in overleg met u besluiten te nemen, zonodig leidende tot ontslag van de (het verantwoordelijke lid van de) Raad van Bestuur.

Daarbij zij gesteld dat de Raad van Toezicht oordeelt en handelt naar de Zorgbrede Governancecode. Op grond van deze code is de Raad van Toezicht een kritisch onafhankelijk orgaan dat, mede met het oog op het belang van externe stakeholders, toezicht houdt op het reilen en zeilen van een instelling en in het bijzonder op de kwaliteit van het bestuur.

concreet voorstel

GGZ Nederland doet u het volgende voorstel dat naar onze mening recht doet aan uw verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Bvt.

Het beheer van een private instelling berust bij de Raad van Bestuur, die door de Raad van Toezicht wordt benoemd. Van de benoeming van een lid van de Raad van Bestuur belast met de wettelijke taken, zoals genoemd in de Bvt (de voorzitter, het enige lid of een door de Raad van Toezicht aangewezen lid met betrekking tot de eindverantwoordelijkheid voor de instelling), wordt schriftelijk bericht gezonden aan de Minister.

De Raad van Bestuur wijst, met machtiging van de Raad van Toezicht, eventueel één of meer personen als zijn vervanger aan. Deze vervanger(s) is (zijn) belast met de in de Bvt genoemde voorbehouden, wettelijke beslissingen en taken.

De Minister is bevoegd tot het geven van aanwijzingen aan de Raad van Bestuur, mits deze spoort met de bevoegdheid van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport op grond van de Kwaliteitswet zorginstellingen.

De Minister treedt, bij onvoldoende naleving van de aanwijzingen, in overleg met de Raad van Toezicht ten aanzien van te nemen maatregelen, te weten het beheer overnemen en/of een bewindvoerder aanstellen, het schorsen of ontslaan van het aangewezen lid van de Raad van Bestuur. De Raad van Toezicht meldt de Minister welke maatregelen, na overleg, genomen zijn.

II. benoeming voorzitter Raad van Toezicht na overleg met minister (art 3.3 lid 8)

GGZ Nederland ziet niet in dat een dergelijke verplichting een wezenlijke bijdrage levert aan het op verantwoorde wijze dragen van uw verantwoordelijkheid voor de zorg aan ter beschikking gestelden. Het bevreemdt ons dat u bij de benoeming van het "hoofd van de instelling" een schriftelijk bericht voldoende acht en over de benoeming van een voorzitter van een Raad van Toezicht wilt overleggen. GGZ Nederland stelt dan ook voor lid 8 in die zin te wijzigen dat van de voorzittersbenoeming, conform lid 3 en 4, schriftelijk bericht aan u wordt gezonden.

III. benoeming lid Raad van Toezicht (art. 3.3 lid 7)

Zie hiervoor de inleidende tekst.

IV. toestemming (ver)kopen, bezwaren registergoederen (art. 3.3 lid 9)

Lid 9 stelt beperkingen aan het vermogensbeleid van de instellingen. Deze beperkingen vallen niet te rijmen met uw inkoopstrategie op basis van (Europese) aanbestedingen en tenders. De tenders, die veelal voor een beperkt aantal jaren door u worden afgegeven (bijvoorbeeld voor 6 jaar) stellen bijzondere eisen aan het instellingsbeleid met betrekking tot treasury en vastgoed. Als inkoper stelt u voorwaarden aan het vermogensbeleid. Wij achten uw standpunt in deze, te weten de invloed door het kunnen onthouden van machtiging of toestemming, niet in overeenstemming met de private positie ter zake. Instellingen worden hierdoor ook in een ongelijke positie gebracht ten opzichte van andere forensische zorgaanbieders: van een "level playing field" is dan geen sprake meer. Dit "gelijke speelveld" is eens te meer belangrijk, daar waar instellingen een breder

segment van de forensische zorg bedienen. In sommige instellingen worden doelgroepen samen geplaatst en is niet de titel Tbs bepalend voor het vastgoedbeleid (een gebouw bijvoorbeeld). Met de smalle marge die de instellingen, krachtens uw bepalingen geboden wordt inzake het weerstandsvermogen (ten hoogste 10%), lopen de leden van GGZ Nederland een aanzienlijk risico, in elk geval méér dan instellingen die geen forensische zorg bieden.

V. *toestemming fusie, splitsing en wijziging statuten (art. 3.3 lid 10)*

In gelijke zin betreft dit ook uw gewenste invloed op de statuten van de stichtingen. Met dergelijke bevoegdheden stelt u de leden van GGZ Nederland in een nadelige positie ten opzichte van andere zorgaanbieders zou de alom gewenste niet vrijblijvende samenwerking met ketenpartners kunnen worden geblokkeerd.

Daar komt nog bij dat de (gewenste) invloed op de bedrijfsvoering instellingen mogelijk verplicht om Europees aan te besteden, waardoor het nadelige effect ten opzichte van andere zorginstellingen nog eens wordt versterkt.

Dergelijke bevoegdheden staan daarnaast op zeer gespannen voet met het privaatrechtelijke karakter van de betreffende zorginstellingen en in feite ook met de uitgangspunten van de overheveling van de forensische zorg. Daarenboven hebben deze bevoegdheden ook geen directe relatie met het beveiligingsaspect bij zorg aan ter beschikking gestelden. GGZ Nederland wijst deze bevoegdheid alsmede die ten aanzien van registergoederen dan ook af. Zij zijn niet nodig om uzelf te vergewissen van voldoende beschikbare capaciteit voor de klinische behandeling van justitiabelen. Daarvoor heeft u als inkoper van zorg het noodzakelijke instrumentarium. De ervaringen met de forensische ggz moeten u sterken in het vertrouwen dat de sector voor u een goede partner is.

VI. *criterium van 50 plaatsen*

Van uw invloed is alleen sprake in instellingen met een bepaalde populatie ter beschikking gestelden. Het onderscheid tussen een private instelling en private instelling in het bijzonder bestemd voor de verpleging van ter beschikking gestelden, essentieel voor de institutionele bevoegdheden, is in het voorstel niet meer duidelijk.

In de toelichting op het ontwerp wordt gesteld, dat het denkbaar is dat in het Besluit Forensische zorg een criterium wordt opgenomen dat erin voorziet dat de minister overgaat tot een bijzondere aanwijzing als een meerderheid van de forensische patiënten bestaat uit ter beschikking gestelden.

In het kader van de benoeming van een lid van de Raad van Toezicht door de minister van Justitie is GGZ Nederland vorig jaar met u overeengekomen dat het om een aantal van 50 plaatsen voor ter beschikking gestelden dient te gaan. GGZ Nederland pleit er nogmaals voor om het criterium van 50 plaatsen in de wet op te nemen.

segment van de forensische zorg bedienen. In sommige instellingen worden doelgroepen samen geplaatst en is niet de titel Tbs bepalend voor het vastgoedbeleid (een gebouw bijvoorbeeld). Met de smalle marge die de instellingen, krachtens uw bepalingen geboden wordt inzake het weerstandsvermogen (ten hoogste 10%), lopen de leden van GGZ Nederland een aanzienlijk risico, in elk geval méér dan instellingen die geen forensische zorg bieden.

V. *toestemming fusie, splitsing en wijziging statuten (art. 3.3 lid 10)*

In gelijke zin betreft dit ook uw gewenste invloed op de statuten van de stichtingen. Met dergelijke bevoegdheden stelt u de leden van GGZ Nederland in een nadelige positie ten opzichte van andere zorgaanbieders en zou de alom gewenste niet vrijblijvende samenwerking met ketenpartners kunnen worden geblokkeerd.

Daar komt nog bij dat de (gewenste) invloed op de bedrijfsvoering instellingen mogelijk verplicht om Europees aan te besteden, waardoor het nadelige effect ten opzichte van andere zorginstellingen nog eens wordt versterkt.

Dergelijke bevoegdheden staan daarnaast op zeer gespannen voet met het privaatrechtelijke karakter van de betreffende zorginstellingen en in feite ook met de uitgangspunten van de overheveling van de forensische zorg. Daarenboven hebben deze bevoegdheden ook geen directe relatie met het beveiligingsaspect bij zorg aan ter beschikking gestelden. GGZ Nederland wijst deze bevoegdheid alsmede die ten aanzien van registergoederen dan ook af. Zij zijn niet nodig om uzelf te vergewissen van voldoende beschikbare capaciteit voor de klinische behandeling van justitiabelen. Daarvoor heeft u als inkoper van zorg het noodzakelijke instrumentarium. De ervaringen met de forensische ggz moeten u sterken in het vertrouwen dat de sector voor u een goede partner is.

VI. *criterium van 50 plaatsen*

Van uw invloed is alleen sprake in instellingen met een bepaalde populatie ter beschikking gestelden. Het onderscheid tussen een private instelling en private instelling in het bijzonder bestemd voor de verpleging van ter beschikking gestelden, essentieel voor de institutionele bevoegdheden, is in het voorstel niet meer duidelijk.

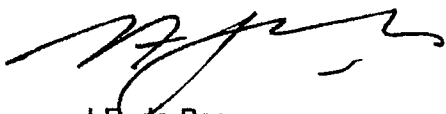
In de toelichting op het ontwerp wordt gesteld, dat het denkbaar is dat in het Besluit Forensische zorg een criterium wordt opgenomen dat erin voorziet dat de minister overgaat tot een bijzondere aanwijzing als een meerderheid van de forensische patiënten bestaat uit ter beschikking gestelden.

In het kader van de benoeming van een lid van de Raad van Toezicht door de minister van Justitie is GGZ Nederland vorig jaar met u overeengekomen dat het om een aantal van 50 plaatsen voor ter beschikking gestelden dient te gaan. GGZ Nederland pleit er nogmaals voor om het criterium van 50 plaatsen in de wet op te nemen.

tot slot

GGZ Nederland maakt zich zorgen over de richting waarin het wetsvoorstel met betrekking tot de bevoegdheden gaat. Wij bespreken deze brief graag met u in ons overleg van 17 december aanstaande.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur,
Marleen Barth,
voorzitter.
Voor deze:

J.F. de Beer,
directeur.